

SCI-CONF.COM.UA

MODERN DIRECTIONS OF SCIENTIFIC RESEARCH DEVELOPMENT

**PROCEEDINGS OF IX INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
FEBRUARY 23-25, 2022**

**CHICAGO
2022**

MODERN DIRECTIONS OF SCIENTIFIC RESEARCH DEVELOPMENT

Proceedings of IX International Scientific and Practical Conference

Chicago, USA

23-25 February 2022

Chicago, USA

2022

UDC 001.1

The 9th International scientific and practical conference “Modern directions of scientific research development” (February 23-25, 2022) BoScience Publisher, Chicago, USA. 2022. 592 p.

ISBN 978-1-73981-126-6

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Modern directions of scientific research development. Proceedings of the 9th International scientific and practical conference. BoScience Publisher. Chicago, USA. 2022. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/ix-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-modern-directions-of-scientific-research-development-23-25-fevralya-2022-goda-chikago-ssha-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: chicago@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2022 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2022 BoScience Publisher ®

©2022 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES

1. *Дутчак О. В.* 12
ЗАХОДИ ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ ТА СИСТЕМА УДОБРЕННЯ СОЇ.
2. *Карпенко О. В.* 19
ЗАСТОСУВАННЯ ЛІЗИНО – ПРОТЕЇНОВОЇ ДОБАВКИ (ЛІПРОТ) В РАЦІОНАХ ГОДІВЛІ ЯЄЧНИХ КУРЕЙ.
3. *Кормош С. М., Наливайко Т. І., Митенко І. М., Повлін І. Е.* 26
РОЗШИРЕННЯ ВИДОВОГО І СОРТОВОГО СКЛАДУ РОДУ AGASTACHE L. У КОЛЕКЦІЇ ЗАКАРПАТСЬКОЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ДОСЛІДНОЇ СТАНЦІЇ.
4. *Холод С. М., Кузьмишина Н. В.* 33
ІНТРОДУКОВАНІ ЗРАЗКИ З ІСПАНІЇ – ЦІННИЙ ВИХІДНИЙ МАТЕРІАЛ ДЛЯ СЕЛЕКЦІЇ ЗЕРНОБОБОВИХ КУЛЬТУР.
5. *Черних С. А., Лемішко С. М., Лошук В. В.* 41
ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРОТРУЮВАННЯ НАСІННЯ СОНЯШНИКУ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ХВОРОБ ТА РОСТУ ВРОЖАЙНОСТІ В УМОВАХ ПІВНІЧНОГО СТЕПУ УКРАЇНИ.

BIOLOGICAL SCIENCES

6. *Olimova Shohsanam Valijon's daughter, Ismailov Ibrokhim Khakimjon oglu, Anorqulova Gulmira Abdulhamid's daughter* 44
THE MORPHOLOGICAL CHANGES IN THYROID GLAND IN CASE OF EXPERIMENTAL HYPOTHYROIDISM.
7. *Rakhimova N. K., Temirov E. E., Abdinazarov S. K.* 47
THE USE OF SOME RESISTANT SPECIES OF DECORATIVE TREES AND SHRUBS IN HARSH CONDITIONS OF THE SYRDARYA REGION (UZBEKISTAN).
8. *Zakirov Kazim Xxx, Sobirov O. T., Turdiev Zafar Salohidin oglu, Musaeva Muattar Rahimjon's daughter, G'ulomiddinov Azamat Sherzodbek oglu, Anorqulov Muzaffar Nuralievich* 54
SOME OBSERVATIONS ON THE CALIFORNIA SCALE (QUADRASPIDIOTUS PERNICIOSUS COMST.) IN ANDIJAN REGION.

MEDICAL SCIENCES

9. *Бобро Л. М., Киценко Ю. А.* 58
РОЛЬ СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ У ВИРІШЕННІ ПИТАНЬ КОМОРБІДНОСТІ У ПАЦІЄНТІВ З АРТЕРІАЛЬНОЮ ГІПЕРТЕНЗІЄЮ, СУЧАСНИЙ СТАН ПРОБЛЕМИ.
10. *Краснопольська Є. В.* 63
АНОМАЛІЇ РОЗВИТКУ ЖІНОЧИХ СТАТЕВИХ ОРГАНІВ.

11.	Новіков О. В. ПРИКЛАДНА БІОЕНЕРГЕТИКА ЯК ДОДАТКОВИЙ ЗАСІБ РЕАДАПТАЦІЇ В ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ.	67
12.	Россихин В. В., Бухмин А. В., Суманов С. В. ЗНАМЕНАТЕЛЬНЫЕ И ЮБИЛЕЙНЫЕ ДАТЫ В ИСТОРИИ УРОЛОГИИ И ПОГРАНИЧНЫХ ОБЛАСТЕЙ В 2022 Г.	78
13.	Смоляр С. К., Матрунич Д. О., Марченко А. С. КОНТРОЛЬ СЕЧОКАМ'ЯНОЇ ХВОРОБИ У ПАЦІЄНТІВ ІЗ ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ 2 ТИПУ.	87
14.	Харченко О. В., Єлінська А. М. ІНТЕРКУРЕНТНИЙ ЗВ'ЯЗОК ВИРАЗКОВОЇ ХВОРОБИ ШЛУНКА ТА ЗАПАЛЬНИХ ХВОРОБ ПОРОЖНИНИ РОТА.	90
PHARMACEUTICAL SCIENCES		
15.	Задорожний В. Г., Сергєєва О. Є., Абрамян Р. А. ДОСЛІДЖЕННЯ СТАРІННЯ АМАРАНТОВОЇ І ЛЛЯНОЇ ОЛІЙ.	98
CHEMICAL SCIENCES		
16.	Klimko Yu. E., Pisanenko D. A., Koshchii I. V., Dzyba V. A. SYNTHESIS HYDROXAMIC ACIDS WITH A CAGE FRAGMENT AND BIOLOGICAL ACTIVITY OF THEIR COMPLEXES WITH Cu ²⁺ AND Fe ³⁺ .	107
TECHNICAL SCIENCES		
17.	Malinich I., Mesyur V., Tomchuk M. BYPASSING CARRIER-GRADE NAT LIMITATIONS FOR SITE- TO-SITE VPN DEPLOYMENT USING TOR.	113
18.	Polishko S., Shyovalova D. STUDIES ON INCREASING THE PLASTICITY OF TITANIUM ALLOY VT1-0 MELTED BY THE ELECTRON BEAM METHOD.	118
19.	Арутюнян Ю. В. ВЛИЯНИЕ СВЕТО-КЛИМАТИЧЕСКИХ ФАКТОРОВ НА АРХИТЕКТУРНОЕ ПРОЕКТИРОВАНИЕ ВЫСОТНЫХ ЗДАНИЙ В УСЛОВИЯХ КАВКАЗСКОГО КЛИМАТА.	122
20.	Імангулова З. А., Биков В. В. ВИЗНАЧЕННЯ АВТОМОБІЛІВ, ЯКІ Є ПОТЕНЦІЙНИМИ УЧАСНИКАМИ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНИХ ПРИГОД ЗА ДОПОМОГОЮ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ.	130
21.	Косенко М. І. МЕХАНІЗМ ЗНОСУ КОНТАКТНИХ ПОВЕРХОНЬ.	134
22.	Пересічна С. М., Завінська Н. Ю. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЗАКЛАДАХ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.	139
23.	Самчук Л. М., Пастернак В. В., Медведчук Н. К. МОДЕЛЮВАННЯ РОБОТОТЕХНІЧНИХ СИСТЕМ.	146

PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES

24. *Mamporia Badri, Tarieladze Vaja, Sanikidze Zaza* 159
GAUSSIAN AND RELATED RANDOM VARIABLES IN
SCHEDULING THEORY.
25. *Musii R. S., Drohomiretska K. T., Zhydyk U. V., Klapchuk M. I.,
Shynder V. K., Pyrig I. Yu.* 167
SOLUTION OF THE PROBLEM OF HEAT CONDUCTIVITY FOR
AN INHOMOGENEOUS ISOTROPIC CYLINDRICAL SHELL
HEATED TO A GIVEN TEMPERATURE.

GEOGRAPHICAL SCIENCES

26. *Некоч С. В.* 172
ДИНАМІКА СТІЙКОСТІ РІЧИЩА ТА ЗАПЛАВИ БАСЕЙНУ
СІВЕРСЬКОГО ДІНЦЯ.

GEOLOGICAL AND MINERALOGICAL SCIENCES

27. *Aliyeva Tanzila Agahuseyn gizi, Aliyeva Ruhiyya Fazil gizi, Maliyeva
Samira Ibad gizi* 177
HISTORY OF GEOLOGICAL DEVELOPMENT AND OIL AND
GAS PERSPECTIVES OF GURZUNDAG SITE OF KUR-GABIRRI
OIL AND GAS DISTRICT.

ARCHITECTURE

28. *Кубриш Н., Олешко Л., Романець Ю.* 186
СПОСОБИ ТА МЕТОДИ СТВОРЕННЯ АРХІТЕКТУРНОГО
ЕСКІЗУ.

ASTRONOMY

29. *Vidmachenko A. P., Steklov A. F.* 195
FEATURES OF VOLCANIC STRUCTURES ON VENUS.
30. *Осипчук М. М., Коновалова В. Г.* 205
ІДЕНТИФІКАЦІЯ ПЛАНЕТАРНОЇ СИСТЕМИ TRAPPIST-1.

PEDAGOGICAL SCIENCES

31. *Капова Л.* 209
FOREIGN LANGUAGE TRAINING OF THE UKRAINIAN ARMED
FORCES OFFICERS.
32. *Алипбек А. З., Нышанбаева А. А.* 212
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ПОДГОТОВКИ
СТУДЕНТОВ ВУЗОВ К ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЙ
ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.
33. *Анісімова О. Е., Пашегорова А. В.* 219
ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ ВИХОВАНOSTІ ДІТЕЙ
ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.

34.	Войналович О. О. ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.	225
35.	Гінська Т. П. ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ.	231
36.	Горlach А. О. КОНТЕКСТНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.	237
37.	Євтух М. Б. ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ «РУСЬКОЇ ТРІЙЦІ» В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ.	241
38.	Ілляш С. Д., Коцай М. В. ОСОБЛИВОСТІ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ У КОНТЕКСТІ ІДЕЙ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.	249
39.	Карнюк Ю. Я. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ПІДЛІТКІВ.	254
40.	Калтаев С. Б. ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ СОПРОВОЖДЕНИЕ В ПРОЦЕССЕ ПОДГОТОВКИ ЭСТРАДНОГО ВОКАЛИСТА К КОНЦЕРТНО - ИСПОЛНИТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В ДОПОЛНИТЕЛЬНОМ ОБРАЗОВАНИИ.	262
41.	Лунак Н. М. МЕТОД «6 ЖУРНАЛІСТСЬКИХ ЗАПИТАНЬ» У ПЕДАГОГІЧНОМУ ДИСКУРСІ.	268
42.	Леус С. О. ВИКОРИСТАННЯ ВІЙСЬКОВО-ІСТОРИЧНОЇ РЕКОНСТРУКЦІЇ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЗАКОРДОННОМ.	273
43.	Лопатін В. В. ВПЛИВ ФІЗИЧНИХ НАВАНТАЖЕНЬ НА ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН ОРГАНІЗМУ ЛЮДИНИ.	278
44.	Нікішина А. В., Мішина О. М., Черниш Л. М. ШЛЯХИ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТИВНИХ ЯКОСТЕЙ ВИКЛАДАЧІВ І СТУДЕНТІВ.	283
45.	Остапенко Е. М. ВИКОРИСТАННЯ ТЕКСТОВОГО ПРОЦЕСОРА MICROSOFT WORD В РОБОТІ З МЕДИЧНОЮ ДОКУМЕНТАЦІЄЮ.	286
46.	Полєвікова О. Б., Бондаренко Р. О. КАМІНЦІ МАРБЛС ЯК ЗАСІБ ЗАОХОЧЕННЯ МОЛОДШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ДО ДІАЛОГУ.	289

47. **Радзієвська І. В.** 293
МЕДИЧНА ОСВІТА У ХХІ СТОЛІТТІ: ІННОВАЦІЇ ТА ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ.
48. **Рашиатова С. Т., Байгунисова Г. И.** 299
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ЭЛЕКТРОННОЙ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ПЛАТФОРМЫ PADLET НА УРОКАХ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА.
49. **Рябінець Х. Я.** 307
АБСТИНЕНЦІЯ ГУМАНІСТИЧНОГО ПОСТУПУ СВІТОВОЇ ПЕДАГОГІКИ.
50. **Рябінець Х. Я.** 322
ІНТЕГРАЦІЯ ІНКЛЮЗІЇ В ЕВОЛЮЦІЮ ОСВІТИ СЬОГОДЕННЯ.
51. **Свіренчук І. А.** 333
ПЕРЕВАГИ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ, ЗОКРЕМА ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ ШЛЯХОМ КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЇ.
52. **Сторож В. В.** 337
ТЕХНОЛОГІЯ РОЗВИТКУ SOFT SKILLS У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІОНОМІЧНОЇ СФЕРИ ДІЯЛЬНОСТІ.
53. **Тимчик С. Г., Бобронніков А.** 344
РАЦІОНАЛЬНЕ ХАРЧУВАННЯ СТУДЕНТІВ, ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ СИЛОВИМИ ВИДАМИ СПОРТУ АТЛЕТИЧНОЮ ГІМНАСТИКОЮ.

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

54. **Алипбек А. З., Апенцова А. Н.** 353
КАЗАХСКОЕ НАРОДНОЕ ДУХОВНОЕ НАСЛЕДИЕ КАК СРЕДСТВО ФОРМИРОВАНИЯ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ ШКОЛЬНИКОВ.
55. **Сергієні О. В., Пашкова Г. Г., Горіна О. Т.** 361
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ІНТЕРНЕТ-АДИКЦІЇ.
56. **Слободяник Н. В.** 369
ЕВОЛЮЦІЯ УЯВЛЕНЬ ПРО СОЦІАЛЬНИЙ ІНТЕЛЕКТ В ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІЙ НАУЦІ.

ART

57. **Антоненко І. В.** 379
МЕТОДИ МОДУЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПРИ МОДЕЛЮВАННІ СУЧАСНИХ ІНТЕР'ЄРІВ.
58. **Сирятська Т. О.** 390
ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ «БЕРГАМАСЬКОЇ СЮЇТИ» К. ДЕБЮССІ У ВИКОНАВСЬКИХ КОНЦЕПЦІЯХ З. КОЧІША, С. БУНІНА ТА С. РІХТЕРА.

HISTORICAL SCIENCES

59. *Калініченко О. О.* 396
ДО ПИТАННЯ ПРОСОПОГРАФІЧНОГО АНАЛІЗУ ДІЯЛЬНОСТІ
ОДЕСЬКОГО ОСЕРЕДКУ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ
ПІДВОДНОГО МОРЕПЛАВСТВА В ОСТАННІЙ ТРЕТИНІ
XIX СТ.

LITERATURE

60. *Дубравська З. Р.* 406
КОРДОНИ ЛІТЕРАТУРНОЇ САМОРЕФЛЕКСІЇ ТА
ЕКЗИСТЕНЦІЙНИЙ ДОСВІД У РОМАНІ «ЗАПИСКИ ПРО
РЕЙЧЕЛ» МАРТИНА ЕМІСА.
61. *Радченко О. А., Тиміцька Я. Б.* 413
ОПОВІДАННЯ "ГІБРИД" ЯК ЗРАЗОК ФАНТАСМАГОРІЇ
КАФКІАНСЬКОГО БЕСТІАРІЮ.

POLITICAL SCIENCES

62. *Оврамець В.* 419
ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ
ПЛАТФОРМИ РОЗВИТКУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО
ПОТЕНЦІАЛУ.
63. *Федянін В. О.* 422
ОАЕ-ТУРЕЧЧИНА: ЕКОНОМІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО НА ФОНІ
РЕГІОНАЛЬНОГО СУПЕРНИЦТВА ТА ІДЕОЛОГІЧНОГО
ПРОТИСТОЯННЯ.

PHILOLOGICAL SCIENCES

64. *Drozhzhina I. S.* 430
CHARACTERISTICS TO BE CONSIDERED IN COMPILING AND
COMPARING FREQUENCY DICTIONARIES.
65. *Vorobieva E. V.* 435
PREPOSITIVE ATTRIBUTIVE CONSTRUCTIONS IN DIFFERENT
TYPES OF OFFICIAL DISCOURSE TEXTS.
66. *Багірова А. Н., Гасанова К. Э.* 439
КОНЦЕПЦІЯ ПРОЗАИЧЕСКОЙ СТРОФЫ.
67. *Демьянюк А. А., Исаев Хуршуд Байрам оглу* 446
ПРИЧИНЫ ЗАИМСТВОВАНИЯ ТЮРКИЗМОВ В
СОВРЕМЕННОМ РУССКОМ ЯЗЫКЕ.
68. *Крисько І. В.* 453
ТЕКСТИ МАЛОЇ ФОРМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ
ІНФОРМУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ У ПЕРІОД CORONA 19.
69. *Лебідь В. В.* 456
КОРИСНІ «ЯЄЧНІ» ІДІОМИ В АНГЛОМОВНОМУ ЛЕКСИКОНІ
МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ
СПРАВИ.

70.	<i>Нікітіна В. А.</i> ЛЕКСИКА ПОЛЬСЬКОЇ ГЕНЕЗИ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.	459
71.	<i>Шепель Ю. О.</i> ЩОДО ПИТАННЯ ЛІНГВІСТИЧНОГО АНАЛІЗУ ПОНЯТТЄВОЇ БАЗИ СКЛАДНОГО РЕЧЕННЯ ТА ПРОБЛЕМИ ЙОГО ВИЗНАЧЕННЯ.	466
ECONOMIC SCIENCES		
72.	<i>Iyabay Bekassyl Bakhytulý</i> CONCEPT, ESSENCE, CLASSIFICATION AND TYPES OF FOREIGN INVESTMENT.	472
73.	<i>Гарбар В. А., Бурлака М. О.</i> ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЧОЇ ПОТУЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.	479
74.	<i>Жукова Л. М., Бакланова А. О.</i> ЦИФРОВІ ВАЛЮТИ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-МЕРЕЖЕВОГО СУСПІЛЬСТВА.	483
75.	<i>Міщенко В. А., Шапран Є. М., Другова О. С.</i> СУЧАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛІНГУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ.	488
76.	<i>Приходько В. В., Ильченко А. А., Вишневый Р. И.</i> ГЛОБАЛЬНЫЕ ТРАНСФОРМАЦИИ В СИСТЕМЕ ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ ОТНОШЕНИЙ: ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ.	498
77.	<i>Пузирьова П. В.</i> МЕТОДИ ОЦІНКИ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ІННОВАЦІЙНО-ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ.	504
78.	<i>Сєвідова І. О.</i> ПРІОРИТЕТИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ АПК В УКРАЇНІ.	514
79.	<i>Соколова Л. В., Верясова Г. М., Аль-Фахор Ескндер Суліаман Салти</i> ТЕОРЕТИЧНО - ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ЕКСПРЕС-ДІАГНОСТИКИ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ.	519
80.	<i>Стельмашенко Е. В.</i> МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПРИНЦИПЫ КОГНИТИВНОГО КОНЦЕПТУАЛЬНОГО ПОДХОДА.	523
81.	<i>Чала В. С.</i> СУБ'ЄКТНА СТРУКТУРА ТА МЕХАНІЗМИ ЗМЕНШЕННЯ РИЗИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ ІНВЕТОРІВ ЗЕЛЕНОГО ОБЛІГАЦІЙНОГО СЕГМЕНТУ ГЛОБАЛЬНОГО ФОНДОВОГО РИНКУ.	530

LEGAL SCIENCES

82. *Андрієвський Д. І., Давидов П. Г.* 536
ЕТИКО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ТРАНСПЛАНТАЦІЇ ОРГАНІВ ТА
ТКАНИН ЛЮДИНИ ТА КСЕНОТРАНСПЛАНТАЦІЇ.
83. *Герасимова А. О., Давидов П. Г.* 547
ОСОБЛИВОСТІ ПРИЗНАЧЕННЯ МЕДИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ
ПРИ ПОРУШЕННІ МЕДИЧНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ
ПРОФЕСІЙНИХ ОBOB'ЯЗКІВ.
84. *Кузнецова Д. С., Давидов П. Г.* 557
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЛІКУВАННЯ ОСІБ ХВОРИХ НА
ВІЛ-ІНФЕКЦІЮ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ.
85. *Назарко Ю. В.* 567
ПРАВОВІ ОСНОВИ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ.
86. *Олійник О. О., Давидов П. Г.* 574
ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО
ІНТЕЛЕКТУ У МЕДИЦИНІ.
87. *Скоробогач С. С., Давидов П. Г.* 584
ЗНАЧЕННЯ ЛІКАРІВ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ В БОРОТЬБІ З
COVID-19.

МЕТОДИ ОЦІНКИ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ІННОВАЦІЙНО-ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Пузирьова Поліна Володимирівна,
к.е.н., доцент
Київський національний університет
технологій та дизайну
м. Київ, Україна

Анотація. Визначено, що в умовах цифрової трансформації економіки України діяльність промислових підприємств повинна бути орієнтована на високий результат, як інноваційної так і фінансової діяльності, які неможливі одна без одної, і які досягаються за рахунок найбільш повного та ефективного управління розвитком їхнього інноваційно-фінансового потенціалу за допомогою впровадження сучасних технологій у бізнес-процеси підприємств. Доведено, що оцінка ефективності використання інноваційного-фінансового потенціалу є важливим елементом, як інноваційного, так і фінансового аналізу, інструментом удосконалення інноваційних програм і мінімізації фінансового ризику, нагромадження фінансового потенціалу, а також характерною ознакою результативності інноваційної та фінансової стратегії промислового підприємства. Встановлено, що для того, щоб промислові підприємства були конкурентоспроможними, фінансово та інноваційно лідируючими вони повинні переходити на цифрову трансформацію усіх своїх бізнес-процесів, включаючи процеси фінансування та інноваційності, що дозволить підприємствам оперативно реагувати на внутрішні та зовнішні коливання ринкової кон'юнктури та ухвалювати рішення, щодо адаптації до вимог клієнтів і споживачів.

Ключові слова: цифрова трансформація економіки, інноваційно-фінансовий потенціал, промислові підприємства, ефективність, управління

розвитком, конкурентоспроможність, методи оцінки.

В умовах цифрової трансформації економіки України діяльність промислових підприємств повинна бути орієнтована на високий результат, як інноваційної так і фінансової діяльності, які неможливі одна без одної, і які досягаються за рахунок найбільш повного та ефективного управління розвитком їхнього інноваційно-фінансового потенціалу за допомогою впровадження сучасних технологій у бізнес-процеси підприємств. Оцінка ефективності використання інноваційного-фінансового потенціалу є важливим елементом, як інноваційного, так і фінансового аналізу, інструментом удосконалення інноваційних програм і мінімізації фінансового ризику, нагромадження фінансового потенціалу, а також характерною ознакою результативності інноваційної та фінансової стратегії промислового підприємства. Для того, щоб промислові підприємства були конкурентоспроможними, фінансово та інноваційно лідируючими вони повинні переходити на цифрову трансформацію усіх своїх бізнес-процесів, включаючи процеси фінансування та інноваційності, що дозволить підприємствам оперативно реагувати на внутрішні та зовнішні коливання ринкової кон'юнктури та ухвалювали рішення, щодо адаптації до вимог клієнтів і споживачів [1-6].

За допомогою цифровізації процесів на промислових підприємствах покращяться статичні методи оцінки ефективності, що спираються на проектні, планові та фактичні дані про фінансові витрати і результати, обумовлені реалізацією інноваційних проектів (а саме: методи розрахунку терміну окупності інновацій, норми прибутку на капітал, накопиченого сальдо грошового потоку, а також методи порівняльної ефективності приведених витрат на виробництво та фінансування інноваційної продукції). Статичні методи прості в застосуванні, однак їхнім істотним недоліком є те, що вони не враховують часовий аспект вартості грошей та ігнорують нерівномірність розподілу фінансових потоків протягом усього терміну функціонування

інноваційних проектів [7].

Найбільш розповсюдженими методами оцінки ефективності інноваційно-фінансового потенціалу є динамічні, котрі включають в себе розрахунок таких показників ефективності, як чиста приведена вартість, індекс прибутковості, період окупності з урахуванням дисконтування, а також внутрішня норма прибутковості інновацій. Складності, що виникають при використанні динамічних методів оцінки інноваційних проектів, пов'язані з вибором ставки дисконтування та прогнозуванням фінансових потоків [8].

Загальним недоліком існуючих статичних і динамічних методів оцінки інноваційно-фінансового потенціалу є те, що вони лише частково враховують такі інноваційні та фінансові характеристики проектів, як прибутковість і ризик, фінансування, впровадження інновацій, що включаються до ставки дисконтування, у той час коли ліквідність проекту взагалі не розглядається, що звужує спектр розглянутих питань і можливі варіанти управлінських рішень для розвитку інноваційно-фінансового потенціалу [9-14].

Проведення оцінки управління інноваційно-фінансовими можливостями, якими володіють промислові підприємства, тобто їхніми наявними інноваційним та фінансовим потенціалами та їхнім розвитком, неможливі без застосування наведених методів оцінки інноваційно-фінансових проектів, оскільки саме вони враховують процесу управління фінансовою, матеріальною та інноваційно-інтелектуальною складовими елементів інноваційно-фінансового потенціалу. Вирішення цієї задачі доцільно здійснювати на основі аналізу темпів зміни системи загальних і часткових показників, що найповніше відображають результати управління розвитком інноваційно-фінансового потенціалу (рис.1) [15-20].

Загальні – характеризують результати ефективності управління розвитком інноваційно-фінансового потенціалу, а часткові показники економічної ефективності відображають кількісні та якісні аспекти управління розвитком інноваційно-фінансового потенціалу. Кількісні характеристики показують статичні зміни основних потенціало-утворюючих структурних

елементів, а якісні – розглядаються з позиції кількісного аналізу якісних змін (темпи зміни, напрямок і т. ін.), тобто характеризують динаміку змін складових інноваційно-фінансового потенціалу [21-24; 25].

Рис. 1. Показники оцінки ефективності управління розвитком інноваційно-фінансового потенціалу промислових підприємств [21-25]

Аналіз розвитку інноваційно-фінансового потенціалу промислових підприємств доцільно здійснювати в динаміці. Головне завдання такого аналізу полягає у визначенні тенденцій розвитку основних результативних показників інноваційно-фінансової діяльності й встановленні ступеня їхнього впливу на управління розвитком інноваційного та фінансового потенціалів підприємств [30].

Розрахунок темпу зміни ($T_{зм}$) загальних і часткових показників оцінки управління розвитком інноваційно-фінансового потенціалу промислових підприємств пропонуємо здійснювати так:

$$T_{зм} = \frac{Пок^{кп} - Пок^{нп}}{Пок^{нп}}, \quad (1)$$

де $Пок^{нп}$, $Пок^{кп}$ – відповідно значення показника оцінки ефективності на початок і кінець аналізованого періоду.

Для визначення стратегічного векторальної спрямованості розвитку інноваційно-фінансового потенціалу доцільно застосовувати загальні показники, тому що вони відображають основну тенденцію ефективності управління його розвитком на промислових підприємствах. Для прийняття тактичних рішень варто застосовувати поглиблений аналіз ефективності управління розвитком інноваційно-фінансового потенціалу підприємств, який базується на розрахунку часткових показників [27-30].

Аналіз ефективності управління розвитком інноваційно-фінансового потенціалу дозволяє на підставі кількісних показників визначити ефективність розвитку інноваційно-фінансових можливостей усіх складових блоків інноваційно-фінансового потенціалу промислових підприємств. При умові, якщо необхідно виявити рівень прогресивності, розвитку і управління самим розвитком інноваційно-фінансового потенціалу, то виникає потреба у аналізі показників економічної ефективності, що характеризують якісну сторону нарощування інноваційно-фінансового потенціалу.

Так, можна зазначити, що від мети аналізу, її часового горизонту залежить точність, глибина, склад показників та особливості оцінки управління розвитком інноваційно-фінансового потенціалу промислових підприємств (рис.2).

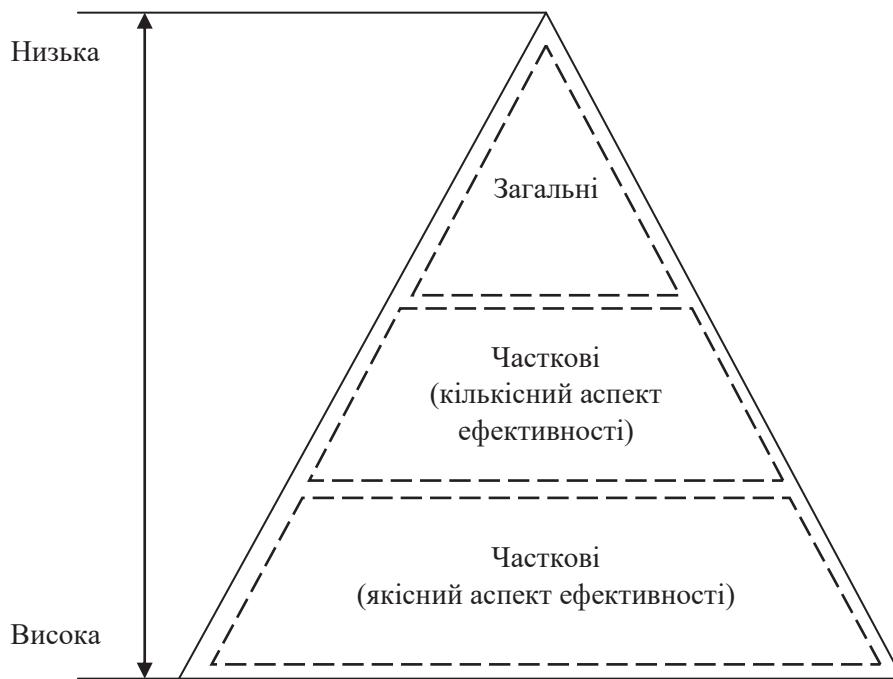

Рис. 2. Схема доцільності застосування показників економічної ефективності управління розвитком інноваційно-фінансового потенціалу [7-8]

Отже, процес управління розвитком інноваційно-фінансового потенціалу промислових підприємств є ефективним лише в тому випадку, якщо спостерігається позитивна динаміка зміни загальних і часткових показників, які його характеризують і є його драйверами. У випадку, коли спостерігається зниження темпів зміни основних результативних блоків інноваційно-фінансового потенціалу промислових підприємств, то це свідчить про недостатньо ефективне управління інноваційно-фінансовим потенціалом даних підприємств.

Також, слід зазначити, що система загальних і часткових показників дозволить провести аргументовану оцінку ефективності управління розвитком інноваційно-фінансового потенціалу, визначити вплив змін використання матеріальних, фінансових та інтелектуальних складових інноваційно-фінансового потенціалу на управління його розвитком. При чому, склад показників даної системи може варіюватися залежно від часового горизонту, точності й глибини проведеного аналізу. Послідовна реалізація усіх етапів оцінювання дозволить визначити потенційні можливості підприємства щодо

управління розвитком інноваційно-фінансового потенціалу з урахуванням дії чинників впливу, а також провести аналіз економічної ефективності їх розвитку в динаміці, за результатами якого прийняти відповідні конструктивні рішення для загального розвитку підприємства.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Войтюк В. Д. Організаційно-економічний механізм інноваційного розвитку технічного потенціалу аграрного виробництва: фінансовий аспект / В. Д. Войтюк, А. В. Войтюк // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Техніка та енергетика АПК. - 2015. - Вип. 226. - С. 203-210.

2. Габ О. Г. Фінансове забезпечення економічного потенціалу інноваційного розвитку морських портів України / О. Г. Габ. // Фінансові дослідження. - 2019. - № 1. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/find_2019_1_15.

3. Гончаренко І. В. Організаційно-економічний потенціал інноваційного підприємництва у стратегічному розвитку регіональної економіки України / І. В. Гончаренко, А. В. Богославська, Л. М. Федоришина // Інноваційна економіка. - 2021. - № 1-2. - С. 5-11.

4. Гуменюк О. С. Фінансовий потенціал як складова ендогенного потенціалу інноваційного розвитку економіки / О. С. Гуменюк // Фінансовий простір. - 2013. - № 3. - С. 31-37.

5. Забедюк М. С. Роль фінансового потенціалу у стимулюванні фінансової стабілізації розвитку регіонів / М. С. Забедюк // Економічні науки. Серія : Регіональна економіка. - 2018. - Вип. 15. - С. 88-93.

6. Зайцева Л. О. Інноваційний потенціал в забезпечення сталого розвитку компанії / Л. О. Зайцева. // Ефективна економіка. - 2020. - № 11. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_11_48.

7. Комарецька П. В. Теоретичні підходи щодо сутності фінансового потенціалу / П. В. Комарецька // Вестник Харьковського національного

университета им. В. Н. Каразина. Национализация и приватизация: прошлое, настоящее, будущее. – 2003. – № 613, Серия экономическая. – С. 236-241.

8. Комарецька П.В. Сутність та значення фінансового потенціалу для розвитку підприємства в сучасних умовах // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна “Шляхи рішення проблем функціонування економічних систем”: частина друга – Вип. № 630, 2004. – Харків: ХНУ ім. В.Н.Каразіна – 2004. – С.163-166.

9. Косова Т. Д. Фінансова діагностика і регулювання потенціалу стратегічного вартісно-орієнтованого розвитку корпоративних підприємств / Т. Д. Косова, О. В. Ярошевська, Г. В. Соломіна. // Ефективна економіка. - 2020. - № 4. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_4_4.

10. Костирко Л. А. Бюджетна підтримка розвитку фінансового потенціалу суб'єктів господарювання аграрного сектора економіки / Л. А. Костирко, Т. В. Соломатіна // Молодий вчений. - 2020. - № 3(2). - С. 227-232.

11. Костирко Л. А. Концептуальні засади стратегічного розвитку фінансового потенціалу суб'єктів господарювання аграрного сектора економіки / Л. А. Костирко, Т. В. Соломатіна // Бізнес Інформ. - 2020. - № 1. - С. 310-316.

12. Костирко Л. А. Стратегічний розвиток фінансового потенціалу аграрного сектору в зовнішньоекономічній сфері / Л. А. Костирко, Т. В. Соломатіна // Інтелект XXI. - 2019. - № 6(2). - С. 82-87.

13. Костирко Л. А. Фінансовий потенціал як об'єкт фінансового регулювання розвитку суб'єктів господарювання / Л. А. Костирко, О. О. Серєда // Вісник соціально-економічних досліджень. - 2019. - № 1. - С. 149-157.

14. Кот Н. Г. Значення фінансового потенціалу підприємства в умовах інноваційного розвитку країни / Н. Г. Кот // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. - 2015. - Вип. 1. - С. 166-178.

15. Кучерова Г. Ю. Розвиток інноваційного потенціалу національної економіки за умов об'єднання інтересів влади, науки, бізнесу / Г. Ю. Кучерова // Менеджер. - 2020. - № 4. - С. 153-159.

16. Лапішко М. Тенденції розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу

територіальної економіки / М. Лапішко, І. Тяжкороб, З. Лапішко, Л. Федевич // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. - 2021. - № 2. - С.332-342.

17. Литвиненко Л. Л. Управління розвитком інноваційного потенціалу регіону з використанням досвіду єс / Л. Л. Литвиненко, Е. І. Данілова. // Ефективна економіка. - 2014. - № 12. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2014_12_59.

18. Маркіна І. А. Управління інноваційним потенціалом як фактор стратегічного розвитку та конкурентних переваг підприємства / І. А. Маркіна, В. Л. Вороніна, Д. Р. Хорошко // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. - 2020. - Вип. 3. - С. 76-81.

19. Москальов А. А. Роль венчурного фінансування в розвитку інноваційного потенціалу малих підприємств / А. А. Москальов, Р. Р. Гиршкан // Молодий вчений. - 2018. - № 11(2). - С. 1166-1171.

20. Нечипоренко О. М. Потенційні напрями фінансового стимулювання розвитку науково-інноваційних кластерів [Електронний ресурс] / О. М. Нечипоренко, Ю. М. Носенко, Л. М. Сінельник // Економіка АПК. - 2021. - № 10. - С. 61-71.

21. Онишко С. В. Інноваційна спрямованість як орієнтир нарощування фінансового потенціалу соціально-економічного розвитку / С. В. Онишко // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія : Економіка. - 2017. - № 7. - С. 60-64.

22. Пантелєєв М. С. Оцінка потенціалу інноваційного розвитку підприємства: практичний аспект / М. С. Пантелєєв, Н. М. Побережна, А. О. Ярошенко // Вісник НТУ "ХПІ". Серія : Технічний прогрес. - 2015. - № 60. - С.132-136.

23. Полчанов А. Ю. Особливості розвитку фінансового потенціалу України у період військового конфлікту / А. Ю. Полчанов // Облік і фінанси. - 2018. - № 2. - С. 96-101.

24. Полчанов А. Ю. Сучасний стан розвитку фінансового потенціалу

України / А. Ю. Полчанов // Облік і фінанси. - 2017. - № 3. - С. 100-106.

25. Пузирьова П.В. Управління фінансовим потенціалом підприємств : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. екон. наук : спец. 08.00.04 / П.В. Пузирьова. – К., 2009. – 20 с.

26. Радченко О. Д. Фінансовий потенціал сталого розвитку аграрного сектору / О. Д. Радченко // Економіка АПК. - 2019. - № 1. - С. 27-38.

27. Серeda О. О. Корпоративні облігації як джерело розвитку фінансового потенціалу суб'єктів господарювання / О. О. Серeda // Часопис економічних реформ. - 2021. - № 2. - С. 55-61.

28. Узунов В. В. Фінансові інструменти регулювання розвитку інноваційного потенціалу держави / В. В. Узунов // Інвестиції: практика та досвід. - 2013. - № 7. - С. 21-24.

29. Штик Ю. В. Розвиток та використання потенціалу бізнес-структур: фінансова, інвестиційна, екосистемна складова / Ю. В. Штик. // Ефективна економіка. - 2021. - № 4. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2021_4_57.

30. Theoretical and methodical approaches to the definition of marketing risks management concept at industrial enterprises / V. Tkachenko, A. Kwilinski, I. Tkachenko, P. Puzyrova // Marketing and Management of Innovations. – 2019. – Issue 2. – P. 228-238.